

**Baruwa ya kpwandza ya Paulo
yoandikira
AKORINTHO
Tanga mbere**

Paulo kala akaandzisha kundi ra afuasi a Jesu hiko mudzi wa Korintho wakati wa charoche cha phiri cha kueneza habari nono kuhusu Jesu. Ela mambo gakala mai sana bada ya iye kuuka hiko, phahi waona baha aandikire kuhusu matatizo manji garigodzilavya. Atu anjina arema kukala Paulo ni mtume wa kpweli, alumbana kuhusu kurya nyama chiyolavirwa sadaka vizuka, aishi maisha ga kuzinga, arema ukpweli kuhusu atu kufufulwa, na ganjinage. Paulo ariphoona matatizo higa, wahala jukumu ra kugashuulikira ili kundi ra afuasi hiko Korintho risedze rikaangamika. Anaphoshuulikiya matatizo higa, Paulo anaeleza misingi ya mafundzo ga kuhusu Jesu.

Lengo kulu ra baruwa hino, Paulo walonda kuika sawa makosa ga wazi gokala ganayuga afuasi a Korintho. Waonyesa vira afuasi a Jesu anavyolondwa kuishi. Taitosha mutu kudzi-amba ni mfuasi bahi, ela tabiyaze ni zikale zinaigana na za Jesu. Piya Paulo anasisitiza kukala Jesu anatosha kpwa haja zosi za hara anaomkuluphira. Mutu achimkuluphira Jesu nkuhendwa akakala mswafi, mtakatifu, tsona anayekubalika mbere za Mlungu.

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Mwadzo 1:1–9

Tatizo ra afuasi kuganyana hiko Korintho
1:10–4:21

Matatizo kuhusu umalaya na ndowa 5:1–7:40

Matatizo kuhusu kuabudu vizuka 8:1–11:1

Afuasi anavyolondwa kuabudu 11:2–14:40

Habari za atu kufufulwa 15:1–58

Malagizo ga mwisho 16:1–24

¹ Baruwa hino ila kpwangu mimi Paulo. Nátambulwa nikale mtume wa Masihi Jesu kama Mlungu arivyomendza.

Mimi na mfuasi myangu Sositene, ² hunakuandikirani mwimwi afuasi a Jesu hiko mudzi wa Korintho. Mwatengbwa mkale bila lawama kpwa kuungana na Masihi Jesu namwi mwaihwa mkale atakatifue, phamwenga na atu osi aabuduo kpwa kuhumira dzina ra Bwana wehu Jesu Masihi. Iye ni Bwana wehu na wao.

³ Baba Mlungu na Bwana Jesu Masihi naaku-jaliyeni na mkale salama.

Shukurani

⁴ Namshukuru Mlungu chila wakati kpwa jinsi arivyokujaliyani kpwa kuungana na Jesu Muokoli. ⁵ Mana wakutajirishani na chila chitu, wahupha uwezo wa kuhubiri nenore na kuelewa marifwa gosi. ⁶ Higa gana kuhakikishirani kukala hurigokufundzani kuhusu Jesu kala ni ga kpweli. ⁷ Kpwa hivyo tamuna hata chipawa chimwenga cha Roho Mtakatifu ambacho munakosa wakati munagodzera kpwa hamu kulu kuuya kpwa Bwana wehu Jesu Masihi.

⁸ Andakutiyani nguvu hadi mwisho ili mkale bila lawama hadi Bwana wehu Jesu Masihi ndiphouya kutawala. ⁹ Mlungu ni muaminifu, naye ndiye yekuihani mkale na umwenga na mwanawe Bwana wehu Jesu Masihi.

Kuganyana kpwa afuasi

¹⁰ Enehu, kpwa ajili ya mamlaka nrigohewa kula kpwa Bwana wehu Jesu Masihi, nakuambirani mphahane, tsona msihehe, ela unganani katika nia zenu na maazo genu. ¹¹ Mana násikira na atu fulani a nyumbani kpwa Kiloe kukala tamuphahana. ¹² Yani manage ni hivi. Chila mmwenga anagomba chivyakpwe, mmwenga anaamba, “Mino ni mfuasi wa Paulo”, wanjina, “Mino ni mfuasi wa Apolo,” wanjina naye, “Mino ni mfuasi wa Kefa,” na bado wanjina naye anaamba, “Mino ni mfuasi wa Jesu.” ¹³ Dze, Jesu waganywa? Dze, Paulo wakotwa msalabani kpwa sababu yenu? Chisha nakuuzani, mwa-batizwa kpwa dzina ra Paulo? Hata chidide! ¹⁴ Namshukuru Mlungu kpwa sababu siyabatiza mmwenga wenu isiphokala Kirisipo na Gayo, ¹⁵ kpwa hivyo takuna yeyesi ndiyeamba mino nábatizwa kpwa dzina ra Paulo. ¹⁶ (Piya che nayala, nábatiza atu a nyumba ya Stefano, na sitambukira ichikala nábatiza mutu wanjina.) ¹⁷ Mana Jesu kayanihuma nedze nibatize atu, ela nakpwedzatangaza habari nono kumuhusu. Tsona siyafundza na marifwa ga anadamu,

ili chifo cha Jesu phara msalabani chisedze chikakosa nguvuze.

*Jesu ndiye nguvu na marifwa
ga Mlungu*

¹⁸ Ujumbe wa kuhusu chifo cha Jesu msalabani ni upuzi kpwa atu arioangamika, ela ni nguvu za Mlungu kpwehu swiswi huokolwao. ¹⁹ Mana Maandiko ganaamba:

“Nindabananga ikima ya enye ikima, na nindarema ufahamu wao wosi.”

²⁰ Kpwa hivyo huambedze kuhusu hara ambao ni alachu? Tsona huambedze kuhusu hara ambao anadziamba anamanya sana shariya za Chiyahudi, au atu a wakati hinyu ambao ni alachu a kugomba? Mlungu wahuonyesa kukala atu ambao ni alachu kulengana na ikima ya dunia hino ni ajinga kpweli. ²¹ Mana kulengana na ikima ya Mlungu, atu a dunia hino taaweza kumanya hiye kpwa kutsapira ikima zao. Ela wahamirwa kuokola hara anaomkuluphira Jesu kpwa kutsapira hura unaoihwa upuzi wa ujumbe hunaotangaza. ²² Ayahudi analonda kuonyeswa vilinje, nao Ayunani analonda ikima, ²³ ela swino hunafundza kuhusu Jesu yeolagbwa msalabani. Ujumbe hinyu ni chikpwazo kpwa Ayahudi, na kpwa atu asio kala Ayahudi ni upuzi. ²⁴ Ela atu ambao Mlungu waatsambula, akale ni Ayahudi ama sio Ayahudi, kpwao aho Jesu ni nguvu na ikima ya Mlungu. ²⁵ Kpwa mana hura unaoonekana ni uzuzu wa Mlungu

1:19 1:19 Isaya 29:14
33:18; 44:25

1:20 1:20 Ayubu 12:17; Isaya 19:12;

ni werevu kuriko ikima ya mwanadamu, na hura unaoonekana ni unyonje wa Mlungu una nguvu kushinda nguvu za mwanadamu.

²⁶ Enehu, hebu fikiriyani vira kala murivyo Mlungu ariphokuihani. Anji enu kala tamuna ikima kulengana na vira anadamu anavyoona, tsona anji enu kala tamuna uwezo, wala sio anji alao nyumba za atu amanyikanao. ²⁷ Ela Mlungu watsambula hara aonekanao ni apumbavu ili aaibishe erevu, na achitsambula hara aonekanao ni anyonje ili aaibishe enye uwezo. ²⁸ Watsambula atu arioberwa na kutsekwapa ni atu a dunia hino, yani atu aonekanao avi si chitu, ili aahende atu adzionao kukala ni a samani, akale si chitu. ²⁹ Mlungu wahenda hivyo ili mutu yeyesi asihende ngulu mbereze. ³⁰ Wakuunganishani na Jesu Muokoli, naye wahupha marifwa ga Mlungu mwenye. Jesu anahuhenda hukale na haki, na kpwa sababuye hwakombolwa na huchitengbwa kpwa kazi ya Mlungu. ³¹ Kpwa hivyo Maandiko ganaamba, “Anayedzikarya, naadzikarye kpwa gara gahendwago ni Bwana.”

2

Paulo anafundza kuhusu Jesu yekotwa msalabani

¹ Nriphokpwezakpwenu sedzere kukufundzani mpango wa Mlungu na maneno makulu-makulu au na ikima ya chibinadamu. ² Mana nriphokala namwi hiko, nákata shauri

kuricha mambo ganjina gosi, isiphokala kufundza kuhusu Jesu Masihi ariyekotwa msalabani. ³ Nákpwedza kpweni chinyonje, na wuoga, tsona na kukakama. ⁴ Mafundzo gangu gosi, siyahumira ufundi wa maneno ga ikima ya chibinadamu, ela nriphokufundzani mwaona nguvu za Roho Mtakatifu. ⁵ Náhenda hivyo ili kuluphiro renu risiadamire ikima ya anadamu ela nguvu za Mlungu.

Ikima kula kpwa Mlungu

⁶ Phahi hukugomba na ikima kpwa atu ambao apha chiroho, ela ikima iyo si ya chibinadamu ama ya atawala a hipha duniani ambao andatsupa. ⁷ Ela hunagomba kuhusu ikima ya mpango wa Mlungu, yofwitsirwa anadamu. Kabila ya dunia kuumbwa, Mlungu kala akapanga kare kukala ikima iyo yiurehere nguma. ⁸ Takuna mtawala hata mmwenga hipha duniani ariyemanya mambo higa. Mana kalapho agamanya, taangemuolaga Jesu msalabani, Bwana wa nguma zosi. ⁹ Kama Maandiko gaambavyo kukala,

“Mambo ambago Mlungu watayarishira atu am-mendzao,
takuna mutu yeyesi ariyegaona wala ariye-gasikira,
tsona tagadzangbweinjira achilini mwa atu.”

¹⁰ Ela Mlungu wahumanyisa mambo higa kpwa kuhumira Rohowe. Mana Roho Mtakatifu ndiye achunguzaye chila chitu, hata garigo sirini mwa Mlungu. ¹¹ Phahi rohoyo ndiyo imanyayo

chiricho mwako achilini. Vivyo hivyo, Roho Mtakatifu bahi ndiye amanyaye Mlungu aazaro. ¹² Mana swiswi tahuyaphokera roho wa dunia hino, ela Mlungu wahupha Rohowe ili huweze kumanya mambo ga ajabu ambago wahupha bure. ¹³ Phahi tahugomba hivyo kpwa maneno ga ikima garigofundzwa ni anadamu, ela kpwa maneno ga Roho Mtakatifu, huchieleza ukpweli wa chiroho kpwa hinyo ario na hiye Roho.*

¹⁴ Mutu asiye na Roho Mtakatifu kaweza kukubali mambo galago kpwa Roho Mtakatifu, mana kwakpwe ni upuzi na kaweza kuelewa manage isiphokala kpwa msada wa Roho Mtakatifu. ¹⁵ Ela mutu ariye na Roho Mtakatifu nkumanya unono au uyi wa mambo gosi, naye kaweza kuamulwa ni mutu yeyesi. ¹⁶ Mana Maandiko ganaamba, “Ni ani amanyaye maazo ga Mwenyezi Mlungu, hata akale anaweza kumshauri?” Ela swiswi afuasi a Jesu, hunaaaza dza viratu Masihi.

3

Paulo na Apolo osi ni atumishi a Jesu

¹ Enehu, nriphokala ni phamwenga namwi hiko kwenu, siyaweza kugomba namwi chiroho. Ela nágomba namwi kama atu a dunia, na kama ana atsanga a chiroho. ² Kpwa vira kala tamdzangbwephera, yanihenda nikupheni

* **2:13** 2:13 Mana yanjina ni hino, swiswi huchieleza ukpweli wa chiroho kpwa maneno ga chiroho. **2:16** 2:16 Isaya 40:13
3:2 3:2 Aeburania 5:12-13

maziya badala ya chakurya chigumu. Na hata sambu tamdzangbwekala tayari, ³ mana bado munalongozwa ni tamaa zenu za chibinadamu. Bado munaonerana wivu na kuheha enye kpwa enye. Kpwa kweli mambo higo ganaonyesa kukala mcherelongozwa ni tamaa zenu za chibinadamu. ⁴ Kpwa sababu mutu mmwenga anaphoamba, “Mino ni mfuasi wa Paulo”, na wanjina naye aambe, “Mino ni mfuasi wa Apolo”, dze, go tagaonyesa wazi kala mchere anadamu a kawaida a dunia hino?

⁵ Hebu nikuuzeni: Yuno Apolo ni ani? Ama Paulo naye ni ani? Hosi airi hu atumishi a Bwana Jesu tu, na Mlungu wahuhumira kukuhendani mkuluphire Jesu. Chila mmwenga wahewa kaziye ni Bwana Jesu. ⁶ Niriphokufundzani kpwandza yakala avi náphanda mbeyu, naye Apolo ariphokufundzani zaidi yakala kama avi wamwagira madzi. Ela Mlungu ndiye yehenda imere. ⁷ Phahi enehu, wa kuphanda na wa kumwagira madzi si chitu, ela Mlungu ariyehenda hira mbeyu imere ndiye muhimu. ⁸ Mana mutu wa kuphanda na wa kumwagira madzi osi ana lengo mwenga, na chila mmwenga andatuzwa chivyakpwe kulengana na kaziye. ⁹ Mana swiswi hwahenda kazi ya Mlungu phamwenga, namwi mu mundawe.

Tsona mwimwi mu dzengore. ¹⁰ Kulengana na uwezo nrtohewa ni Mlungu, mimi ni dza fundi mnono yedzenga msingi wa hiro dzengo. Na ayangu anjina anadzenga dzulu ya msingi hinyo-

hinyo. Ela chila fundi ni lazima amanyirire adzengavyo. ¹¹ Mana takuna mutu awezaye kuika msingi tafwauti na hura urioikpwa, yani Jesu Masihi. ¹² Anjina andahumira zahabu, feza au mawe ga samani kudzenga dzulu ya hinyo msingi, na anjina andahumira mihi, mabuwa au nyasi. ¹³ Na kazi ya chila mutu indamanyikana siku ya chiyama. Mana moho undapima kazi ya chila mutu na kuika wazi unonowe ama uyiwe. ¹⁴ Mutu ambaye kaziye taindabanangbwa, andatuzwa. ¹⁵ Ela mutu ambaye kaziye indaphya na hinyo moho, andaphaha hasara kulu sana. Ela ye mwenye andaokolwa dza viratu mutu achimbiravyo kutsupira jimbijimbi ra moho.

¹⁶ Hakika mnamanya kukala mwimwi mu phatu phatakatifu photengbwa kuvoya Mlungu, naye Roho Mtakatifu anaishi ndani yenu. ¹⁷ Mutu achibananga phatu pha kuvoya Mlungu, naye Mlungu andam'bananga. Mana phatu pha kuvoya Mlungu ni phatu phatakatifu, na mwimwi ndimwi pho phatu.

¹⁸ Msidzichenge! Mutu yeyesi ndiyedziona ni mwenye ikima kpwa kudzipima na atu a dunia, phahi naakale mzuzu ili akale mwenye ikima kp-weli. ¹⁹ Kpwa mana gara ambago mwanadamu anaona ni ikima, Mlungu kpwakpwe ni uzuzu. Mana Maandiko ganaamba, "Mlungu nkuagbwira enye ikima kpwa kuhumira ulachu wao." ²⁰ Piya ganaamba, "Mwenyezi Mlungu ana-many a maazo ga enye ikima, kukala tagana

mana yoyosi.”

²¹ Phahi mutu naasidzikarye kuhusu chilon-gozi fulani. Mana vitu vyosi ni vyenu, ²² hata Paulo, Apolo, Petero,* dunia hino, uzima na chifo, vitu vya sambu na hata vya badaye, hivi vyosi ni vyenu. ²³ Namwi mu atu a Jesu, naye ni wa Mlungu.

4

Kazi za Mitume

¹ Phahi atu ahuharira kukala hu atumishi a Jesu ambao hunaeleza mpango wa Mlungu. ² Chitu muhimu ni kukala atumishi ni lazima akale aaminifu. ³ Ela kpwangu mimi si chitu nchiamulwa ni mwimwi au kpwa kuhumira chiwango chochosi cha chibinadamu. Piya sidzi-amula mwenye. ⁴ Simanya rorosi iyi nrirori-henda, ela hino tainionyesa kala sina lawama, ela Bwana Jesu ndiye aniamulaye. ⁵ Kpwa hivyo msihukumu chochosi kabila ya wakatiwe. Godzani hadi Bwana Jesu ndiphokpwedza. Iye ndiye ndeika wazi mambo gofwitswa jizani na kuika wazi nia za mioyo ya atu. Na ndipho chila mmwenga andaphaha sifwaye anayostahili kula kpwa Mlungu.

⁶ Sambu enehu, nkahumira mfwano hinyu wa Apolo na mimi kpwa fwaida yenu, ili manye mana ga msemu hinyu uambao, “Msihende mambo chinyume cha gara ambago gaandikpwa.” Ndipho tamundahendera ngulu mutu mmwenga na kubera wanjina. ⁷ Ni ani

* **3:22** 3:22 Dzina asili ra Petero ni Kefa.

yekuhendani mkale anono zaidi kuriko anjina? Chila chitu mrichonacho mwahenda hewa ni Mlungu. Kpwa hivyo msihende ngulu, mana vyosi hivyo mwahenda hewa dza zawadi.

⁸ Dze, tamyatsuma kare? Dze, mwatajirika kare? Dze, mwakala kare afalume hata swiswi ayawenu bado? Phahi naaza kala mu afalume kpweli ili hukale afalume phamwenga namwi.

⁹ Mana inaonekana kala Mlungu wahuika swiswi mitume hukale atu a mwisho kabisa. Wahuhenda dza atu ariohukumiwa kuolagbwa azarani ili dunia ndzima, yani atu phamwenga na malaika, ahuzemerere chivyamwenga.

¹⁰ Swiswi hunaonekana azuzu kpwa ajili ya Jesu, ela mwimwi munadziona muna ikima kare! Hu anyonje ela mwimwi muna nguvu. Mwimwi munaishimiwa ela swiswi hunaberwa. ¹¹ Vivi nigombavyo huna ndzala na chiru, hukavwala mademu, tsona hunateswa na tahuna kpwahali kpwa kuphiya. ¹² Hunagaya kuhenda kazi na mikono yehu. Atu achihulani, hunaajaliya. Atu achihugayisa, swino hunavumirira. ¹³ Atu achihukatira, swino hunaajibuto tsona chipole. Hadi hivi sambu hu kama uchafu wa dunia, naswi hwakala dzala ra atu osi.

¹⁴ Sikuandikirani higa ili nikugbwizeni waibu. Hata chidide! Ela nakuandikirani kpwa kukuonyani kama anangu ambao ninaamendza. ¹⁵ Mana hata ichikala muna atu anji a kukufundzani ujumbe kuhusu Masihi, bado sowe yenu wa chiroho ni mimi bahi. Mana mimi ndimi yekufundzani habari nono

kuhusu Masihi Jesu. ¹⁶ Kpwa hivyo nakuvoyani sana mniige mimi. ¹⁷ Ndiyo mana ninamhuma mwanangu Timothi ambaye ninammendza sana na ni muaminifu kpwa kuhenda kazi ya Mlungu. Hiye andakutambukizani vyo nisagalavyo kama mfuasi wa Jesu Muokoli, ambavyo vinagbwa sawa na vira nifundzavyo makundi ga afuasi chila phatu.

¹⁸ Anjina enu anahenda ngulu kpwa kufikiri sindauya tsona hiko kpwenu. ¹⁹ Ela Mlungu achi-mendza ndakpwedza vi sambu sambu, ili nedze nisikize agombago hinyo atu ario na ngulu, na nimanye uwezo ario nao. ²⁰ Mana kulongoza atu a Mlungu siro dzambo ra kugomba maneno bahi, ela kunategemea uwezo wa Mlungu. ²¹ Kpwa hivyo munalondadze? Mnalonda nedze na chikoto, hebu nedze na mendzwa na roho ya upole?

5

Adiya atengbwe

¹ Kpwa kpweli náambirwa kukala kuna atu adiya kahi yenu. Tsona udiya uhu ni wa kpwaangalaza sana. Unatsapa hata wa atu asiomkuluphira Mlungu, mana myawenu mmwenga anazinga na mkpwaza ise! ² Na badala ya kusikira utsungu mwenu mioyoni na mjute, enye muna ngulu! Hiye ariye na ndzimo hiyo, mtengeni na afuasi ayae. ³ Mana hata dzagbwe si phamwenga namwi chimwiri, bado

ni phamwenga namwi chiroho. Nami nkalavya hukumu yangu kare kpwa hiye ariyehenda waibu hinyo kama avi nami ni kuko. ⁴ Phahi wakati munaphokutana, ndakala phamwenga namwi chiroho, na uwezo wa Bwana Jesu piya undakala phapho. ⁵ Wakati hinyo mulavyeni kpwa Shetani mutu hiye ariyehenda higo mai, ili mwiriwe ubanangbwe na roho ye yookolwe ni Bwana Jesu siku ya chiyama.

⁶ Kpwa kpweli ngulu zenu tazifwaha. Kpwani tammanya kala hamira chache inaweza kuumusa donje ra unga munji sana? ⁷ Yiuseni iyo hamira ya kare ya dambi na mkale atu aswafi bila ya hamira, dza vira murivyo. Mana Jesu, ambaye ndiye Mwana ng'ondzi wehu wa Pasaka, walaviwa dza sadaka msalabani. ⁸ Phahi nahusherekeeni Pasaka kpwa kuhumira mkpwahe usiotiywa hamira, mkpwahe wa uswafi na kpweli, si kpwa hamira ya kare, hamira ya uyi na ubaya.

⁹ Nákuandikirani kare baruwa nchikuambirani musigbwirane na atu adiya. ¹⁰ Siyagomba kuhusu atu a dunia ambao ni azindzi, achoyo, a tamaa mbaya, anyang'anyi na aabuduo vizuka, mana mchidzitenga na atu dza hinyo, ingebidi mtsame kabisa himu duniani. ¹¹ Ela manage kala ni higa: Musigbwirane na mutu yeyesi adziihaye mfuasi ambaye ni mdiya, wa tamaa mbii, wa kuabudu vizuka, wa kulaphiza atu, mlevi ama muivi. Tsona piya msirye na mutu dza hiye.

12-13 Kpwa kpweli siyo kazi yangu kuhukumu atu ambao sio afuasi. Mana Mlungu andaamula atu hinyo. Ela kazi yenu ni kuhukumu atu ambao ni afuasi a kundi renu. Kama Maandiko gaambavyo, “Ye mutu mui mtuluzeni kahi yenu.”

6

Mashitaka kahi za afuasi

¹ Enehu, ichikala mmwenga wenu anaheha na myawe, ni lazima apherike mashitakage kpwa afuasi ayae badala ya kugaphirika kotini kpwa atu asio afuasi a Jesu. ² Hebu tammanya kukala afuasi a Jesu ndio ndioamula atu a dunia? Na ichikala mwimwi ndimwi ndioamula atu a dunia, kpwa utu wani munashindwa ni hizi kondo ndide-ndide? ³ Hebu tammanya kukala hundaamula malaika, na hata zaidi mambo madide-madide ga chila siku? ⁴ Phahi muchikala muna malumbano dza higo, msigaphirike mbere za akanyi ambao sio afuasi ayawenu, atu asioishimiwa ni afuasi! ⁵ Kpwa kpweli muna-henda waibu! Dze, ikale mo mwenu kundini tamuna mutu hata mmwenga ariye na ikima ya kutosha kukukanyani mwimwi ndugu? ⁶ Ela sivyo hivyo, mfuasi anamshitaki myawe kotini mbere za atu ambao sio afuasi kuamula lau hiro.

⁷ Kpwa kpweli kushitakiana kpwenu ku-naonyesa kukala mkashindwa tsetsetse! Baha mkoserwe, mchengbwe na muiyirwe mali zenu kuriko kuaphirika afuasi ayawenu kotini. ⁸ Ela badala ya hivyo, mwimwi ndio mkoserao

na kuiya, hata munakoserana na kuiyirana mwimwi afuasi enye kpwa enye!

*Humirani miri yenu
kumtoga Mlungu*

⁹ Hebu tammanya kukala atu asio na haki taandakubaliwa kusagala phamwenga na Mlungu phatuphe pha nguma? Enehu msidzichenge! Atu osi aishio maisha ga udiya, anaoabudu vizuka, anaozinga, alume ahendwao achetu na ahendao alume ayawao achetu, ¹⁰ aivi, achoyo, alevi, asengenyadzi, na aiyirao atu kuhumira nguvu: hinyo osi taandarisi ufalume wa Mlungu bii. ¹¹ Kpwa kugomba kpweli anjina enu kala mu dza vivyo, ela mwatakaswa, mwatengbwa na mwahendwa atu a haki kpwa sababu ya Bwana Jesu Masihi na Roho Mtakatifu wehu.

¹² Mutu anaweza kuamba, “Vitu vyosi ni halali kpwangu.” Ela si vyosi vinavyoterya. Vitu vyosi ni halali kpwangu, ela sikubali kuhendwa mtumwa ni chitu chochosi. ¹³ Mutu wanjina anaweza kuamba, “Vyakurya ni muhimu kpwa sababu ya ndani, nayo ndani ni muhimu kpwa sababu ya vyakurya.” Ela Mlungu andavihenda vyosi vikale na mwisho. Nami nakuambirani mwiri sio wa kuhendera udiya, ela ni wa kumuhumikira Mlungu, naye Mlungu andauroroma. ¹⁴ Mlungu wamfufula Jesu, na vivyo hivyo andahufufula kpwa uwezowe.

¹⁵ Hebu tammanya kukala miri yenu ni vilungo vya mwiri wa Jesu? Dze, ni sawa kuunganisha vilungo vya mwiri wa Jesu na malaya? Hata

chidide! ¹⁶ Hebu tammanya kukala mlume achigbwirana na malaya, osi airi anakala mwiri mmwenga? Mana Maandiko ganaamba, “Osi airi andakala mwiri mmwenga.” ¹⁷ Ela yeyesi ndiyegbwirana na Jesu andakala roho mwenga naye.

¹⁸ Phahi richani udiya tsetsetse. Dambi yanjina yoyosi mutu ahendayo i kondze ya mwiriwe. Ela mutu achienda udiya, anatiya dambi mwakpwe mwirini. ¹⁹ Hakika mnamanya kukala miri yenu ni phatu phatakatifu photengbwa kuvoya Mlungu. Mlungu wakuphani Roho Mtakatifu naye anaishi ndani yenu. Miri iyo si yenu, ni malingbwa ya Mlungu, ²⁰ mana wakukombolani na bei ya gali. Kpwa hivyo mwimwi miri yenu ihumireni kumuhenda Mlungu atogolwe.

7

Mambo kuhusu ndowa

¹ Sambi kuhusu gara mambo mrigoniandikira, naamba hivi: Ni vinono mutu kusalóla. ² Ela kpwa sababu ya udiya munji hiko kpwenu, chila mlume naakale na mchewe mwenye na chila mchetu naakale na mlumewe. ³ Mlume naatimizire mchewe mambo gosi ga ndowa, naye mchetu dza vivyo, atimizire mlumewe mambo ga ndowa. ⁴ Mana mwiri wa mchetu tautawalwa ni ye mwenye, ela unatawalwa ni mlumewe. Nao mwiri wa mlume tautawalwa ni ye mwenye, ela unatawalwa ni mchewe. ⁵ Msilafyane ela mkale mkakubaliana kudzizuwiya kpwa muda

6:16 6:16 Mwandzo 2:24
Akorintho 6:16

6:19 6:19 1 Akorintho 3:16; 2

fulani kpwa sababu ya mavoyo. Alafu uyiranani ili Shetani asedze akakujezani kpwa sababu ya kukosa uwezo wa kudzizuwiya. ⁶ Ela higa nagokuambirani ni ushauri wangu kpwenu, si shariya. ⁷ Kpwa kpweli naaza kala alume osi ni dza mimi. Ela chila mlume ana chipawache malumu arichohewa ni Mlungu, mmwenga ana chipawa hichi na wanjina ana chanjina.

⁸ Sambu mwimwi ambao tamdzangbwelóla na kulólwa na magungu, nakuambirani hivi: Ni vinono m'baki bila ya kulóla wala kulólwa dza mimi. ⁹ Ela ichikala mutu kaweza kudzizuwiya, phahi naalóle au naalólwe. Mana baha mutu kulóla au kulólwa kuriko kuyugika na mkp-watyo.

¹⁰ Atu muriolólana nakulagizani hiri, naro si rangu bali rila kpwa Bwana Jesu. Mchetu kana ruhusa ya kuricha mlumewe. ¹¹ Ela achimricha, naasilólwe tsona au arye suluhu na mlumewe na auyirane. Naye mlume kana ruhusa ya kumricha mchewe.

¹² Kpwa atu anjina naamba hivi (nagomba mimi, si Bwana): Mlume yeyesi yemkuluphira Bwana Jesu achikala ana mchetu ambaye kadzangbwekuluphira na analonda kuishi na hiye mchetu, phahi naasimriche. ¹³ Na ichikala mfuasi wa chichetu walólwa ni mlume ambaye siye mfuasi, na hiye mlume analonda kuishi naye, phahi hiye mchetu naasimriche. ¹⁴ Mana Mlungu anatakasa mlume asiye mfuasi kpwa kutsupira mchewe, naye anatakasa mchetu asiye

mfuasi kpwa kutsupira mlumewe. Kala si hivyo, ana aho angekala najisi. Ela ukpweli ni kukala Mlungu anaharira ana aho kukala atakatifu. ¹⁵ Ela mlume ama mchetu asiyemuamini Bwana Jesu achimricha myawe anayeamini, naamriche auke. Kpwa sababu ya hali iyo mlume ama mchetu kagbwirwa ni shariya ya ndowa. Mana Mlungu analonda huishi kpwa amani. ¹⁶ Mwi achetu mumukuluphirao Jesu, munamanyadze kukala alume enu taandamkuluphira Jesu kpwa sababu yenu? Ama mwi alume mumukuluphirao Jesu, munamanyadze kala achetu enu taandamkuluphira Jesu kpwa sababu yenu?

Kuishi kama urivyoihwa ni Mlungu

¹⁷ Chila mutu ni aenderere kuishi kulengana na hali ariyoihirwa na kupangirwa ni Mlungu. Higa ni malagizo gangu kpwa makundi gosi ga afuasi a Jesu. ¹⁸ Ichikala Mlungu ariphokuiha kala ukatiywa tsatsani kare, usibadilishe hali hiyo. Na ichikala Mlungu ariphokuiha kala kudzangbwetiya tsatsani, phahi usikale na haja ya kutiywa tsatsani. ¹⁹ Kpwa mana kutiywa tsatsani ama kusatiywa tsatsani si muhimu, ela chitu muhimu ni kugbwira na kulunga malagizo ga Mlungu.

²⁰ Chila mmwenga naasale vivyo arivyokala Mlungu ariphomuiha. ²¹ Ichikala Mlungu ariphokuiha kala u mtumwa, ni sawa usijali. Ela uchiphaha nafwasi ya kukala huru, ihumire ukale huru. ²² Kpwa mana mutu ariyeihwa ni Bwana Jesu wakati kala ni mtumwa, anakala mutu huru wa Bwana. Vivyo hivyo mutu

huru anaphoihwa anakala mtumwa wa Jesu. ²³ Mlungu wakukombolani kpwa bei ya gali, kpwa hivyo msikale atumwa a atu. ²⁴ Phahi enehu, chila mutu ni aishi kulengana na hali ariyokala nayo Mlungu ariphomuiha.

*Mafundzo kuhusu kulóla
ama kusalóla*

²⁵ Sambu kuhusu atu ambao taadzangbwelóla au kulólwa, mino sina malagizo malumu kula kpwa Bwana Jesu. Ela nalavya maoni gangu kpwa vira ni mutu ambaye Mlungu wanihenda niaminiwe kpwa mbazize. ²⁶ Phahi kpwa sababu ya matatizo hunagogaona, naona baha msale vyo murivyo. ²⁷ Dze una mchetu? Phahi ichikala unaye, usimriche. Na ichikala kudzangbwelóla, phahi usilóle. ²⁸ Ela mutu uchilóla siyo dambi, na mchetu ambaye kadzangbwelólwa achilólwa, piya kahendere dambi. Ela mwimwi mlólanao mundaphaha matatizo manji ga chila siku, nami nalondá mdziepushe na higo mashaka na msale vivyo murivyo.

²⁹ Enehu, chisa changu cha kuamba hivyo ni hivi: Wakati uchiosala ni mfupi. Hangu sambu na kpwenderera atu ariolóla naishi kama avi taayalóla. ³⁰ Atu ariorira ni akale avi taayahererwa, nao ariohererwa akale avi taayahererwa, na atu ariogula vitu naakale avi vitu hivyo si vyao. ³¹ Tsona atu ambao anashuulika na mambo ga dunia, ni akale kama avi taayashuulikiya sana mambo higo. Kpwa mana ihi dunia vivi huionavyo, inatsupa.

³² Enehu, nalonda msikale na wasiwasi. Mutu ambaye kadzangbwelóla nkudzishuulisha na kazi ya Bwana, yani jinsi ambavyo nkumhamira. ³³ Ela mutu ariyelóla nkudzishuulisha na mambo ga himu duniani, yani jinsi anavyotaka kumfurahisha mchewe, ³⁴ mana maazoge gaganyika kano mbiri. Ela mchetu ambaye kadzangbwelólwa ama mwanamwali nkudzishuulisha na kazi ya Bwana ili aphahe kukala mtakatifu chimwiri na chiroho. Ela mchetu wa kulólwa nkudzishuulisha na mambo ga himu duniani, yani jinsi alondavyo kumfurahisha mlumewe. ³⁵ Nagomba hivi kpwa fwaida yenu, wala sio kala nakuikirani vikpwazo. Nalonda muishi kpwa njira inayofwaha kpwa kudzilavya tsetsetse kpwa kazi ya Bwana.

³⁶ Ichikala mutu anaona andamkosera mwanamwali ariyemchumbiya, naye hiye msichana anatsupira wakati wa kulólwa, na anaona baha alóle, phahi naamlóle, mana kulóla si dambi.* ³⁷ Ela mutu achikata shauri kusalóla hiye mwanamwali bila kushurutishwa, na anaweza kutawala tamaaze, kpwa kpweli hiye piya anahenda vinono. ³⁸ Phahi kpwa kpweli mutu alólaye mchetu anahendato, ela

* **7:36** 7:36–38 Mana yanjina ni, ichikala mutu anaona andamkosera mwanawe wa chichetu, naye hiye mwana anat-supira wakati wa kulólwa, na anaona baha hiye alólwe, phahi naamuphe ruhusa alólwe, mana kulólwa si dambi. ³⁷ Ela mutu achikata shauri bila kushurutishwa kukala hiye mwanamwali asilólwe, na anaweza kutawala niaze, kpwa kpweli hiye piya anahenda vinono. ³⁸ Phahi kpwa kpweli mutu anayemruhusu mwanamwaliwe alólwe anahendato, ela mutu asiyemruhusu alólwe, piya anahendato zaidi.

mutu asiyelóla piya anahendato zaidi.

³⁹ Mchetu ariyelólwa anafungbwa ni mlumewe hadi mlumewe ndiphofwa. Ela mlumewe achifwa, a huru kulólwa ni wanjina, ela ni lazima hiye mlume akale ni mfuasi wa Bwana. ⁴⁰ Ela maoni gangu ni higa: Ni vinono zaidi hiye mfwererwa asale bila ya kulólwa tsona. Na kpwa mashauri higa gosi, naamini nalongozwa ni Roho Mtakatifu.

8

Vyakurya vyolaviwa sadaka kpwa vizuka

¹ Sambu kuhusu vyakurya vyolaviwa sadaka kpwa vizuka, hunamanya kukala swiswi hosi huna marifwa. Nago marifwa ganahenda mutu ahende ngulu, ela umendzo ndio uphezao mutu wa Mlungu. ² Mutu ambaye anadziona anamanya sana, phahi bado kamanya rira ambaro ni arimanye; ³ ela mutu ammendzaye Mlungu anamanywa ni Mlungu.

⁴ Phahi, kuhusu vyakurya vyolaviwa sadaka kpwa vizuka, hunamanya kala chizuka si chochosi himu duniani na Mlungu ni mmwenga tu. ⁵ Hata dzagbwe atu anjina anakuta kuna milungu yanjina mlunguni ama duniani (na kpwa kpweli kuna anji anaohwa “milungu” na “mabwana,”) ⁶ swiswi hunamanya kala Mlungu ni mmwenga, ye Baba yeumba vitu vyosi, na kpwa ajiliye hunaishi. Tsona kuna Bwana mmwenga tu, ambaye ni Jesu Masihi. Vitu

vyosi vyakalako kpwa kutsupira iye, na kpwa kutsupira iye swiswi hunaishi.

⁷ Ela si atu osi amanyao ukpwelel huno. Anjina kala akabara kuvoya vizuka kama milungu yao. Hata achirya chakurya cholaviwa sadaka kpwa chizuka, anaona kala chakurya hicho chikalavirwa milungu. Kpwa vira taadzangbwe-
manya kala chizuka si chitu, phahi nkudziona anahenda dambi. ⁸ Ela chakurya tachiweza kuhureha phephi na Mlungu. Uhusiano wehu na Mlungu taukala mui zaidi ama mnono zaidi huchirya wala kusarya chakurya. ⁹ Phahi dzimanyirireni ili uhuru wenu usikale chikpwazo kpwa ayawenu ambao kuluphiro rao ni nyonje, asedze akainjira dambini. ¹⁰ Mana mutu ambaye kadzangbwemanya kala chizuka si chitu, achikuona uwe mwenye marifwa unarya chakurya muzukani, andaona kukala ni sawa arye chakurya chiricholaviwa sadaka kpwa vizuka. ¹¹ Hipo undamuangamiza hiyu mutu wa kuluphiro nyonje, ambaye Jesu wamfwerera, kpwa sababu ya higo marifwago. ¹² Phahi uchihenda hivyo undakala ukamuhendera dambi myao kpwa kumuhenda ahende dzambo ambaro anaona ni makosa. Na kpwa kumuhendera dza hivyo, unamuhendera Jesu dambi. ¹³ Kpwa hivyo ichikala niryacho chindamtiya mwenehu dambini, phahi sindarya nyama tsetsetse, nsedze nkamuinjiza dambini.

9

Mitume anastahili misada

¹ Mimi kpwa kpweli ni huru, tsona ni mtume. Nami námuona Jesu, Bwana wehu na matso gangu. Na mwimwi mu matokeo ga kazi yangu kpwa Bwana. ² Na ichikala atu anjina taakubali kukala mimi ni mtume, hakika naamini kukala mwimwi kpwa kpweli munakubali. Mana mu mashaidi gangu kukala mimi ni mtume kpwa Bwana.

³ Atu anaphoniamula, nami nadzihehera kpwa njira hino. ⁴ Dze, swino tahufwaha kurya na kunwa kula kpwa afuasi? ⁵ Kpwani swino tahufwaha kusafiri chila mmwenga na mchewe anayekuluphira dza vira ahendavyo mitume anjina, ndugungbwa a Bwana na piya Petero? ⁶ Hebu ni mimi na Barinaba bahi ndio husiofwaha kuriphirwa maitaji gehu wakati hu kazini? ⁷ Ni asikari yuphi adziriphiraye mwenye wakati a kazini? Takuna hata mmwenga. Ni mkurima yuphi ambaye karya matunda ga mwakpwe mundani? Takuna. Tsona ni mrisa yuphi asiyefwaha kunwa maziya ga mifugo ya tajiriwe?

⁸ Kpwa kpweli sigomba higa kpwa mifwano ya chibinadamu tu. Hata Shariya zinagbwa sawa na hivyo nigombavyo. ⁹ Mana Shariya za Musa zinaamba, “Ng’ombe ichikala inawaga mt-sere usiifunge mlomo.” Dze, phano munafikiri Mlungu kala anagomba kuhusu ng’ombe bahi? ¹⁰ Hakika Mlungu hipha kala anagomba kuhusu swiswi anadamu. Mambo higo gaandikpwa kpwa ajili yehu. Mutu mmwenga achiphanda

* **9:5** 9:5 Dzina asili ra Petero ni Kefa. **9:9** 9:9 Kumbukumbu 25:4; 1 Timothi 5:18

na wanjina achiwaga, matumaini ga osi airi ni kuphaha seemu ya mavuno. ¹¹ Ichikala hwaphanda mbeyu ya chiroho mwenu mioyoni, kuna uyi wani huchivuna mavuno ga maitaji gehu kula kpwenu? ¹² Ichikala atu anjina anafwaha kuphaha msada kula kpwenu, ela swino si zaidi? Ela tahuyadai msada hinyo, ela hwavumirira chila chitu ili husikale chizingiti cha kuahenda atu asikuluphire habari nono kuhusu Jesu Muokoli. ¹³ Bila shaka mnamanya kukala atu ahendao kazi ndani ya Nyumba ya Kuvoya Mlungu nkuphaha chakurya chao mumo. Piya mnamanya kukala alavyadzi-sadaka nkuphaha seemu yao ya nyama kula sadaka zilaviwazo. ¹⁴ Vivyo hivyo Bwana Jesu walagiza atu anaotangaza habarize aphahe riziki zao kula kpwa yo kazi ya kuitangaza.

¹⁵ Ela sidzangbwedai misada iyo bii. Tsona sikuandikirani baruwa hino ili niandze kudai misada iyo kpwenu. Kpwa kpweli baha nifwe kuriko kumuhenda mutu aniusire kudzikarya kpwangu kpwa kuhubiri nihendako bila maripho. ¹⁶ Na ninaphotangaza habari nono kuhusu Jesu Muokoli, sina sababu ya kudzikarya hata chidide. Hiro ni jukumu rohewa ni Mlungu. Shaka rani ro ichikala sindatangaza habari nono kuhusu Jesu! ¹⁷ Nchihubiri bila ya kulazimishwa, ningephaha tuzo. Ela nchihubiri kpwa lazima, ninachohenda ni kutimiza jukumu rangu rohewa ni Mlungu. ¹⁸ Kpwa hivyo tuzo rangu ni utu wani? Tuzo rangu ni kutangazira atu bure

habari nono kuhusu Jesu Muokoli, bila ya kudai misada ninayofwaha kpwa kuhenda kazi hiyo.

¹⁹ Hata dzagbwe mino simi mtumwa wa mutu yeyesi, nadzilavya kama mtumwa wa atu osi ili niphahe atu anji iwezekanavyo kpwa Jesu. ²⁰ Kpwa Ayahudi, nákala viratu arivyo Myahudi ili niphahe kuativya. Dzagbwe sitawalwa ni Shariya za Musa, mino náishi dza aho alungao hizo Shariya ili niativye. ²¹ Na kpwa atu asio kala Ayahudi ambao taalunga hizo Shariya, piya nákala dza aho ili niativye. Ela sio kukala hati silunga malagizo ga Mlungu, hata chidide, ela nkulunga malagizo ga Jesu. ²² Na nchikala na atu anyonje, nami nákala dza aho ili niphahe anyonje. Náhenda chila chitu niwezacho kpwa atu ili nialongoze anjina kpwa Jesu kpwa vyovyosi. ²³ Nkuhenda higa gosi ili atu akuluphire habari nono kuhusu Jesu, na vivyo mimi nami nindajaliwa.

²⁴ Kpwa kpweli mnamanya ashindanao mairo, ni anji, ela mmwenga tu ndiye atuzwaye. Phahi zolani mairo ili mphahe tuzo. ²⁵ Azoladzi nkuhenda mazowezi magumu sana ili aphahe tuzo, ela tuzo hizo tazidumu. Ela swiswi hunazola ili huphahe tuzo isiyobanangika kabisa. ²⁶ Phahi mino sizola mairo gasigo mpango, na simi dza mutu wa makonde atsuphaye ngumize ovyo ovyo. ²⁷ Ela nahenda mazowezi magumu na kuutawala mwiri wangu ili bada ya kuhubiriya anjina, nsedze nikatsamalalwa mashindanoni.

10

Msiabudu vizuka

¹ Enehu, nalonda nikutambukizeni kukala akare ehu osi akala tsini ya ingu na osi achit-supato kahi-kahi ya bahari. ² Osi abatizwa tsini ya rira ingu na hira bahari, nao achikala afuasi a Musa. ³ Osi arya chakurya chimwenga cha chiroho. ⁴ Na osi anwa madzi mamwenga ga chiroho. Mana anwa madzi ga dziwe ra chiroho ambaro kala richialunga-lunga, na dziwe hiro kala ni Jesu. ⁵ Ela Mlungu kayahamirwa bii ni anji a atu hinyo, kpwa hivyo afwa na miri yao ichienea hiko weruni.

⁶ Phahi mambo higa gahendeka ili gahukanye sisi, naswi husiaze kuhenda mai dza akare ehu arivyohenda, ⁷ wala husiabudu vizuka dza anjina arivyohenda. Kama Maandiko gaambavyo, “Atu asagala achirya na achinwa, chisha achiunuka achivwina.” ⁸ Nahusihende udiya dza akare ehu anjina arivyokala, na achifwa atu elufu mirongo miiri na tahu siku mwenga. ⁹ Wala husimjeze Mlungu dza akare ehu anjina arivyohenda, nao achiolagbwa ni nyoka. ¹⁰ Tsona husinung’unike dza arivy-onung’unika, nao achiolagbwa ni malaika wa chifo. ¹¹ Phahi mambo higo gaaphaha atu hinyo ili gakale mifwano kpwehu, nago gaandikpwa

10:1 10:1 Kutsama 13:21-22; 14:22-29 **10:3** 10:3 Kutsama 16:35 **10:4** 10:4 Kutsama 17:6; Isabu 20:11 **10:5** 10:5 Isabu 14:29-30 **10:6** 10:6 Isabu 11:4 **10:7** 10:7 Kutsama 32:6
10:8 10:8 Isabu 25:1-18 **10:9** 10:9 Isabu 21:5-6 **10:10** 10:10 Isabu 16:41-49

ili gahukanye swiswi ambao hunaishi siku za mwisho.

¹² Phahi mchidziona muimire sawa-sawa kpwa Mlungu, mdzimanyirire sedze mukagbwa dambini. ¹³ Takuna majaribu gogosi mu-nagophaha isiphokala garatu ga kawaida ambago anadamu ayawenu nkuphaha. Naye Mlungu ni muaminifu, kandaruhusu mphahе majaribu ga kutsapa uwezo wenu. Ela mchi-jezwa, Mlungu andakuphani nguvu za kuvu-mirira ili mgavuke salama. ¹⁴ Kpwa hivyo enehu amendzwa, msiabudu vizuka hata chidide! ¹⁵ Mimi nagomba namwi dza atu ario na ikima, phahi gapimeni enye higa nigombago. ¹⁶ Hunaphonwa kula chikombe cha baraka cha meza ya Bwana hunachochihumira kpwa kumshukuru Mlungu, kpwa kpweli hunashiriki mlatso wa Jesu phamwenga. Na hunaphomega na kurya mkpwahe wa meza ya Bwana, hunashiriki mwiri wa Jesu phamwenga. ¹⁷ Phahi hata dzagbwe hu anji, hunakala mwiri mmwenga kpwa kushiriki kurya mkpwahe mmwenga.

¹⁸ Hebu fikirini kuhusu Aiziraeli. Osi anaoshiriki phamwenga kurya sadaka inayolavirwa Mlungu, anagbwirana kumuabudu Mlungu. ¹⁹ Dze, mana ya maneno higa ni utu wani? Chakurya cholavirwa sadaka kpwa chizuka ama cho chizuka chenye ni chitu muhimu? Hata chidide! ²⁰ Makafiri nkulavira sadaka mashetani, ela si kpwa

10:16 10:16 Mathayo 26:26-28; Mariko 14:22-24; Luka 22:19-20

10:18 10:18 Alawi 7:6 **10:20** 10:20 Kumbukumbu 32:17

Mlungu. Nami sitaki mwimwi mshiriki phamwenga na mashetani, hata chidide. ²¹ Tamuweza kunwa chikombe cha meza ya Bwana phamwenga na chikombe cha mashetani. Tamuweza kurya chakurya cha meza ya Bwana phamwenga na chakurya cha meza ya mashetani. ²² Huchihenda hivyo, kpwa kpweli hundamuhenda Bwana akale na wivu. Dze, hunafikiri huna nguvu kushinda Bwana? Taiwezekana bii!

Uhuru wa afuasi a Jesu

²³ Atu anjina nkuamba, “Vitu vyosi ni halali,” ela si vyosi virivyo na fwaida. Tsona, “Vitu vyosi ni halali,” ela si vyosi vinavyoterya atu. ²⁴ Mutu naasihende gara ganagomfwahira mwenye, ela naahende gara gafwahirago ayae.

²⁵ Mchigula nyama sokoni, ryani na msiuze- uze kukala ni halali ama si halali. ²⁶ Mana Maandiko ganaamba, “Dunia na vyosi virivyo mumo ni vya Mwenyezi Mlungu.”

²⁷ Mutu ambaye siye mfuasi myao achikualika kpwakpwe kaya na uchikubali kuphiya, karye ndichoandazirwa. Usiuze maswali kukala ni halali ama si halali kurya. ²⁸ Ela mutu achikuamba, “Chakurya hichi chalavirwa sadaka kpwa vizuka,” phahi usirye. Mana uchirya, ye ambaye akakuambira andakuona unahenda dambi. ²⁹ Siyo kukala uwe unahenda dambi ela iye ariyekuambira ndiye ndiyeona unahenda dambi. Mana takuna sababu

uhuru wangu uhukumiwe ni mutu wanjina.
³⁰ Nchimshukuru Mlungu kpwa chakurya,
 kpwa utu wani nilaumiwe kpwa chira ambacho
 nkachilavira shukurani?

³¹ Phahi, chochosi ndichorya ama kunwa, ama
 chochosi ndichohenda, chihendeni ili Mlungu
 ahewe nguma. ³² Msikale chikpwazo kpwa
 Ayahudi, kpwa atu asio kala Ayahudi ama kpwa
 afuasi a Jesu. ³³ Mimi najeza sana kuhamira
 atu osi kpwa chila chitu. Silonda mambo
 ganagonifwaidi mwenye, ela nalonda mambo
 ndigofwaidi atu anji ili aokolwe.

11

¹ Niigani mimi, dza vivyo nami vyomuiga Jesu.

*Hunavyolondwa kukala
 wakati wa kumuabudu Mlungu*

² Nakutogolani kpwa sababu chila wakati mu-
 nanitambukira na kugbwira mafundzo ambago
 nákufundzani. ³ Ela nalonda mmanyé kukala
 chitswa, yani mkpwulu wa alume osi ni Jesu,
 chitswa cha mchetu ni mlumewe, na chitswa cha
 Jesu ni Mlungu. ⁴ Phahi mlume yeyesi avoy-
 aye ama kutabiri kuno akadzifwinika chitswa,
 anaabisha chitswache, yani Jesu. ⁵ Naye mchetu
 avoyaye ama kulavya unabii wakati atu akaku-
 tana kpwa mavoyo bila ya kudzifwinika chitswa,
 anaabisha chitswache, yani mlumewe. Mana
 hinyo ni waibu sawa na mchetu kunyolwa

chiphala.* ⁶ Na ichikala kamendze kudzifwinika chitswa, baha anyolwe. Ela ichikala ni waibu mchetu kuphunguzwa ama kunyolwa nyere, phahi naadzifwinike chitswa.

⁷ Kpwa mana mlume kafwaha kudzifwinika chitswa,† mana ndiye mfwano na nguma ya Mlungu, ela mchetu ni nguma ya mlume. ⁸ Mana mlume kayaumbwa kula kpwa mchetu, ela mchetu waumbwa kula kpwa mlume. ⁹ Na mlume kayaumbwa kpwa sababu ya mchetu, ela mchetu waumbwa kpwa sababu ya mlume. ¹⁰ Kpwa hivyo mchetu ni adzifwinike chitswa kuonyesa kala a tsini ya mamlaka. Chisha ni ahende vivyo kpwa sababu ya malaika. ¹¹ Ela kpwa kuungana na Bwana Jesu, alume na achetu osi ni muhimu, nao mmwenga kaweza kuishi bila ya myawe. ¹² Mana mchetu wa kpwandza wala kpwa mlume, na kula hipho hata vivi sambu alume anavyalwa ni achetu. Na vitu vyosi vila kpwa Mlungu.

¹³ Phahi ririkanani enye, ichikala ni sawa mchetu kuvoya Mlungu bila ya kudzifwinika chitswa. ¹⁴ Hata mila yehu inahukahaza mlume kukala na nyere nyire, mana nkudzitiya waibu ye mwenye. ¹⁵ Ela mchetu nkutogolwa achikala

* **11:5** 11:4-5 Mana yanjina ni: 4Phahi mlume yeyesi ambaye ana nyere nyire, achivoya ama kutabiri, anaibisha chitswache, yani Jesu. 5Naye mchetu ambaye kana nyere nyire, achivoya ama kulavya unabii wakati atu akakutana kpwa mavoyo, anaibisha chitswache, yani mlumewe. Mana hinyo ni waibu sawa na mchetu kunyolwa chitswa chizima. **11:7** 11:7 Mwandzo 1:26-27 † **11:7** 11:7 Mana yanjina ni: mlume kafwaha kukala na nyere nyire. **11:8** 11:8 Mwandzo 2:18-23

na nyere nyire, kpwa mana wahewa nyere nyire ili zimfwinike. ¹⁶ Ichikala mutu analonda kulumba kuhusu dzambo hiri, phahi naamanye kala swiswi na makundi gosi ga atu a Mlungu tahuna mila yanjina.

Tabiya nono wakati wa chakurya cha Bwana

¹⁷ Kuhusu gaga malagizo nilondago kukuphani, sikutogolani kpwa sababu mikutano yenu inareha matatizo badala ya fwaida. ¹⁸ Mwandzo atu aniambira kala munapingana munaphokutana, ndiyo mana munaganyana madiba-madiba. Nami nchigapima naona kuna chiasi fulani cha ukpweli. ¹⁹ Mana ni lazima atu aganyane ili hara ariokubaliwa ni Mlungu amanyikane wazi. ²⁰ Mwimwi munaphokutana si kpwa lengo ra kurya chakurya cha Bwana Jesu bii. ²¹ Mana wakati wa kurya, chila mmwenga nkuandza kurya chivyakpwe bila ya kugodzana, hata mwisho anjina akasala na ndzala na kuno anjina nao akalewa. ²² Waibu! Kpwani tamuna nyumba ambazo munaweza kurya na kunwa? Hebu mnalonda kubera atu a Mlungu na kuaibisha atu asio na chitu? Kpwa kpweli mambo muhendago tagaweza kunihenda nikutogoleni hata chidide.

Chakurya cha Bwana

(Mathayo 26:26-29; Mariko 14:22-25; Luka 22:14-20)

²³ Kpwa mana malagizo higa ni garatu nrigophokera kula kpwa Bwana Jesu na nchikuphani. Usiku hura ambao kala

andasalatwa, wahala mkpwahe, ²⁴ na bada ya kumshukuru Mlungu, wamega-mega hura mkpwahe na achiamba, “Huno ni mwiri wangu ulaviwao kpwa ajili yenu. Kalani muchihenda hivi ili mkale mchinitambukira.” ²⁵ Vivyo hivyo bada ya chakurya Jesu wahala chikombe cha uchi wa zabibu, achiamba, “Uchi wa chikombe hichi ni chilagane chiphya cha Mlungu chinachoikpwa na mlatso wa chifo changu. Chila wakati wa kunwa uchi na chikombe hichi hendani hivi kpwa kunitambukira.” ²⁶ Mana chila munaphorya mkpwahe huno na kunwa uchi wa zabibu wa chikombe hichi, mundatangaza chifo cha Bwana Jesu hadi ndiphouya tsona.

²⁷ Kpwa hivyo mutu yeyesi aryaye mkpwahe ama kunwa uchi wa zabibu kula chikombe cha Bwana kpwa njira isiyofwaha, anahendera dambi mwiri na mlatso wa Bwana Jesu. ²⁸ Phahi chila mutu ni lazima adzipime mwenye kp-wandza, ndipho arye mkpwahe na anwe uchi wa zabibu, ²⁹ mana chila aryaye mkpwahe na kunwa uchi wa zabibu wa chikombe hichi bila ya kumanya manage ga mwiri wa Jesu, anadzirehera uamuli mwenye. ³⁰ Ndiyo mana anji enu ni akongo na taana nguvu, tsona ayawenu anjina afwa. ³¹ Ela huchidziamula sawa-sawa swiswi enye, tahundaumulwa ni Mlungu. ³² Ela huchiamulwa ni Bwana, anahufundza njira nono ili husedze akahuamula phamwenga na atu asiomkuluphira Mlungu.

³³ Phahi enehu, mchikutana kurya chakurya

cha Bwana phamwenga, godzanani. ³⁴ Ichikala mutu anasikira ndzala, baha arye kaya kpwandza ili asiamulwe ni Mlungu munaphokala phamwenga kpwa muonano. Na kuhusu mambo ganjina, nindakufundzani ndiphokpwedza.

12

Vipawa vya Roho Mtakatifu

¹ Enehu, nalonda mmanye vinono sana kuhusu vipawa vya Roho Mtakatifu. ² Mnamanya phokala tamdzangbwemanya Mlungu, mwalongozwa makosa kpwa kuabudu vizuka ambavyo tavina uhai wala uwezo wa kugomba. ³ Phahi nalonda mmanye kukala mutu yeyesi alongozwaye ni Roho Mtakatifu kaweza kuamba, “Jesu naalaniwe.” Na takuna mutu awezaye kuamba, “Jesu ni Bwana,” isiphokala alongozwe ni Roho Mtakatifu.

⁴ Kuna bazi nyinji za vipawa vya chiroho, ela alavyaye ni yehiye Roho Mtakatifu. ⁵ Tsona kuna bazi nyinji za utumishi, ela Bwana ni iye mmwenga. ⁶ Piya kuna bazi nyinji za kazi, ela alavyaye uwezo wa kuhenda kazi hizo kpwa atu osi ni yehiye Mlungu.

⁷ Roho Mtakatifu nkumanyikana kpwa kumupha chila mutu uwezo kpwa fwaida ya afuasi a Jesu. ⁸ Hiye Roho nkumupha mutu mmwenga uwezo wa kugomba kpwa ikima, na wanjina nkuhewa uwezo wa kulavya ujumbe wa maarifwa kula kpwa yehiye Roho. ⁹ Tsona wanjina naye nkuhewa imani ni ye Roho,

na wanjina chipawa cha kuphoza akongo. ¹⁰ Wanjina nkuhewa chipawa cha kuhenda vilinje, wanjina uwezo wa kutabiri, na wanjina uwezo wa kutafwautisha roho mbali-mbali. Tsona wanjina nkuhewa chipawa cha kugomba na luga njeni, naye wanjina chipawa cha kutafasiri hizo luga. ¹¹ Na zosi hizo ni kazi za yehiye Roho Mtakatifu mmwenga, ambaye nkumupha chila mutu viratu amenzavyo mwenye.

*Mwiri ni mmwenga
ela una vilungo vinji*

¹² Mwiri ni mmwenga, ela vilungo ni vinji. Hata dzagbwe vilungo ni vinji, ela vinahenda mwiri mmwenga. Hinyo ni mfwano wa mwiri wa Jesu, yani kundi ra atu a Mlungu. ¹³ Kpwa mana huchikala Ayahudi au atu asio kala Ayahudi, atumwa au atu huru, swiswi hosi hwabatizwa na Roho mmwenga ili hukale mwiri mmwenga. Piya wahendwa huphokere iye Roho mmwenga mwehu mioyoni.

¹⁴ Mwiri waumbwa na vilungo vinji si chilungo chimwenga bahi. ¹⁵ Kpwa mfwano, kala chigulu chingeamba, "Mino simi mkpwono, kpwa hivyo simi seemu ya mwiri," hata hivyo hicho chigulu chingekala bado ni seemu ya mwiri. ¹⁶ Naro sikiro kala ringeamba, "Mino simi dzitso, kpwa hivyo simi seemu ya mwiri," hata hivyo hiro sikiro ringekala bado ni seemu ya mwiri. ¹⁷ Kala mwiri wosi ungekala dzitso, mutu angesiki-radze? Na kala mwiri wosi ungekala sikiro,

mutu angenusadze? Kangeweza! ¹⁸ Ela Mlungu wapanga vilungo vyosi vya mwiri na chila chilungo wachiika phatuphe, viratu arivyolonda ye mwenye. ¹⁹ Kala vilungo vyosi vingekala chilungo chimwenga, phahi takungekala na mwiri wowosi. ²⁰ Ela kama irivyo, kuna vilungo vinji vya mwiri ela mwiri wenye ni mmwenga.

²¹ Kpwa hivyo dzitso tarifwaha kuambira mkpwono, “Sina lazima na uwe!” Wala chitswa tachifwaha kuambira magulu, “Sina lazima na mwimwi!” ²² Tsona vilungo vya mwiri vionekanavyo vinyonje, ndivyo ni muhimu hukale navyo. ²³ Na vira vilungo ambavyo hunaona tavifwaha kuishimiwa, ndivyo huviphavyo ishima kulu sana. Na vira vilungo ambavyo tahufwaha kuvionyesa atu, hukuvitundza vinono. ²⁴ Ela vilungo vyehu vyanjina virivyo na unono wa kuonekana, tahufwaha kuvifwitsa-fwitsa. Mana Mlungu waunganisha vilungo vya mwiri na kuvipha ishima zaidi vira vilungo visivyo na ishima, ²⁵ ili vilungo visiganyane, ela vyosi viungane na viteryane sawasawa. ²⁶ Chilungo chimwenga chichigaya, vyosi nkugaya phamwenga. Na chanjina chichiphaha nguma, vyosi nkuhererwa phamwenga.

²⁷ Phahi mwimwi mosi mu mwiri wa Jesu; na chila mmwenga ni chilungo cha mwiri hinyo. ²⁸ Kahi ya makundi ga atue, Mlungu watsambula anjina kpwandza akale mitume, phiri manabii, na hahu alimu. Chisha anjina nao achiatsambula ahende vilinje, anjina akale na chipawa cha

kuphoza makongo, anjina aterye ayawao, anjina akale vilongozi, na anjina agombe na luga njeni. ²⁹ Dze, atu osi ni mitume? Atu osi ni manabii? Atu osi ni alimu? Hata chidide! Dze, atu osi anaweza kuhenda vilinje? ³⁰ Atu osi ana vipawa vya kuphoza makongo? Atu osi anaweza kugomba na luga njeni? Dze, atu osi anaweza kutafasiri luga? Hata! ³¹ Phahi azani sana vipawa vinono zaidi.

Nami sambi nindakuonyesani njira nono kuriko zosi.

13

Menzwa ndiyo muhimu

¹ Phahi nchigomba na luga za anadamu na hata za malaika, ela ichikala sina mendzwa, napiga kululu za bure dza daba huphu ama kengele. ² Nchikala na chipawa cha kutabiri na kumanya siri zosi na marifwa gosi, tsona nchikala na imani inayoweza kutsamiza myango, ela ichikala sina mendzwa, mimi ndakala si chitu. ³ Tsona nchilavya mali zangu zosi kuapha achiya na kulavya mwiri wangu uphye dza sadaka na moho, ela ichikala sina mendzwa, tainifwaidi chochosi.

⁴ Mendzwa inavumirira, ina mbazi. Mendzwa taina wivu, kudzivuna wala ngulu. ⁵ Mendzwa taikosa adabu, tailola fwaidaye macheye, taihenda mutu kutsukirwa upesi wala kutambukira mambo mai gosi. ⁶ Mendzwa taihamirwa ni mambo mai, ela nkuhamirwa ni ukpweli.

⁷ Mendzwa nkuvumirira gosi, na nkuamini gosi bila kukata tamaa. Na mendzwa nkwenderera hata ichifikira wakati ambao mambo ni mafu.

⁸ Mendzwa taisika tsetsetse. Ela utabiri una mwisho, kugomba na luga njeni kuna mwisho, na marifwa piya nkusika. ⁹ Mana vipawa vyehu vya marifwa na kutabiri ni vya seemu ndide tu. ¹⁰ Ela ukamilifu ndiphokpwedza siku ya chiyama, vira visivyo kamili vindaangamika.

¹¹ Hebu phundzani. Nriphokala mwanache, kala nchigomba chanache, kuaza na kuririkana chanache. Ela nriphokala mvyere, mambo ga chanache nágaricha. ¹² Mana hipha sambi hunaona mambo chiwiriwiri dza chilolo ambacho tachionyesato, chisha badaye hundaona chila chitu ching'ang'a. Sambu namanya chidide, ela badaye nindamanya chikamilifu dza viratu Mlungu animanyavyo.

¹³ Phahi higa mambo mahahu ganagodumu ni kuluphiro, tumaini, na mendzwa. Ela ra muhimu zaidi kuriko gosi higa ni mendzwa.

14

Kugomba luga njeni na kutabiri

¹ Enehu, mendzanani na muaze sana vipawa vya chiroho, hasa chipawa cha kutabiri. ² Mana mutu achigomba na luga njeni kagomba na atu, ela anagomba na Mlungu. Na kpwa kpweli takuna wanjina ndiyeelewa, mana anagomba siri kpwa uwezo wa Roho Mtakatifu. ³ Ela mutu anayetabiri anagomba na atu ili kuadzenga chiroho, kuatiya moyo na kuaphoza maroho. ⁴ Mutu anayegomba na luga njeni anadzipheza

chiroho mwenye, ela anayetabiri anapheza chiroho kundi rosi ra afuasi a Jesu. ⁵ Phahi, nalonda mosi mugombe na luga njeni, ela zaidi naaza mkale na chipawa cha kutabiri. Mana mutu atabiriye ni mkpwulu kuriko hiye agombaye na luga njeni, isiphokala phakale phana mutu wa kutafasiri hinyo ujumbe ili afuasi a Jesu aterywe.

⁶ Sambu enehu, nchedza kpwenu na kugomba na luga njeni, indakuteryani viphi? Taindakufwaidini chitu isiphokala nikurehereni maono kula kpwa Mlungu, marifwa, unabii na mafundzo. ⁷ Hata vifwaya vya mawira dza chivoti au ngephephe, dzagbwe tavina uhai, vinahuonyesa umuhimu wa kugomba na luga ya kueleweka. Mana takuna ndiyelewa wira uimbwao ichikala vifwaya hivyo tavikahumirwa kulavya sauti ya kueleweka vinono. ⁸ Kpwa mfwano, gunda risiphotuluza sauti ya kumanyikana, ni ani ndiyedzitarisha kufika barazani? ⁹ Vivyo hivyo namwi, takuna mutu ndiyekuelewa uchigomba na luga njeni asiyoimanya. Mana kpwa kpweli manenogo gandaphiya na phepho! ¹⁰ Kuna luga nyinji tafwautitafwauti duniani, ela takuna hata mwenga ambayo taina mana. ¹¹ Ela ichikala simanya luga ya yuya mutu, kpwa kpweli iye anayegomba ni mjeni kpwangu, nami ni mjeni kpwakpwe. ¹² Vivyo hivyo namwi, kpwa vira mnalonda sana vipawa vya chiroho, phahi hendani chadi kpwa kulumira vipawa vinavyoterya afuasi a Jesu.

¹³ Kpwa hivyo, mutu ambaye anagomba na luga njeni, ni lazima avoye Mlungu ili amuphe

uwezo wa kutafasiri gara maneno anagogomba. ¹⁴ Mana nchivoya Mlungu na luga njeni, roho yangu inavoya kpweli, ela achili yangu inakala taipho. ¹⁵ Sambu nihendedze? Nindavoya na roho yangu na piya nindavoya na achili yangu, tsona nindaimba na roho yangu na piya nindaimba na achili yangu. ¹⁶ Uchimtogola Mlungu mwako rohoni macheyo, atu anjina ario hipho mkpwutanoni andawezadze kuamba “Amina” kpwa sababu ya shukuraniyo, ichikala kaelewere urichogomba? ¹⁷ Hata ichikala mavoyogo ni manono, tagaweza kuterya atu anjina hata chidide.

¹⁸ Namshukuru Mlungu mana naweza kugomba na luga njeni kuriko mwimwi mosi. ¹⁹ Ela baha nigombe maneno matsano ganagoeleweka ninaphokala phamwenga na afuasi a Jesu, ili niafundze, kuriko kugomba maneno elufu kumi ga luga njeni ambago atu taagaelewa.

²⁰ Enehu, msirikane mambo chanache. Maazo genu nagakale dza ga atu azima, ela kuhusu kuhenda mai, kalani dza ana atsanga. ²¹ Mlungu mwakpwe Maandikoni anaamba, “Nindahumira ajeni a luga tafwauti-tafwauti kubisha na atu angu, hata hivyo taandanisikira.” ²² Phahi kugomba na luga njeni ni dalili kpwa atu asiomkuluphira Jesu. Ela kutabiri ni kpwa fwaida ya atu amukuluphirao, ela si kpwa atu asiomkuluphira. ²³ Sambu afuasi a Jesu achikutana na osi agombe na luga njeni, alafu phapho phainjire

atu asioelewa au asiomkuluphira Jesu, dze taandakuihani atu a koma? ²⁴ Ela atu osi achikala anatabiri, alafu phachiinjira mutu asiyelewa au asiyemkuluphira Jesu, mutu hiye andamanya kpweli dambize na andadziamula kpwa gara ndigogasikira. ²⁵ Tsona siri za moyowe zindaikpwa wazi. Kpwa hivyo andachita mavwinda kumuabudu Mlungu, achiamba, “Kpwa kpweli Mlungu a phamwenga namwi.”

Hunavyolondwa huabudu phamwenga

²⁶ Phahi enehu, huhendedze? Munaphokala phamwenga kumuabudu Mlungu, mmwenga ana zaburi, wanjina anafundza, mmwenga ana maono, wanjina naye ana luga njeni na wanjina anatafasiri. Ni lazima muhende mambo higa gosi kpwa kuterya atu a Mlungu. ²⁷ Ichikala phana atu analonda kugomba kpwa luga njeni, phahi naagombe atu airi au ahahu ela si zaidi, chila mmwenga kpwa zumare ra kugomba. Tsona phakale na mutu wa kutafasiri. ²⁸ Ela ichikala taphana mutu wa kutafusiri hipho kundini, ni lazima hiye mutu wa kugomba na luga njeni anyamale, agombe macheye na Mlungu. ²⁹ Manabii airi ama ahahu naatabiri ujumbe wa Mlungu, nao anjina apime hura ujumbe uchiogombwa. ³⁰ Sambu mmwenga achikala aimire anatabiri, na wanjina asegereye achiphaha maono kula kpwa Mlungu, phahi yuya anayetabiri ni anyamale. ³¹ Mana atu osi anaweza kutabiri kpwa mazuma ili atu osi adzifundze na kutiywa moyo. ³² Na wakati mutu

anatabiri, ni lazima atawale chipawache cha kutabiri, ³³ mana Mlungu si Mlungu wa fujo, ela wa amani.

Kama garivyo makundi gosi ga afuasi a Jesu, ³⁴ achetu ni anyamale mkutanapho. Mana taaruhusiwa kugomba, ela ni adziike tsini ya mamlaka kama Shariya za Musa ziambavyo. ³⁵ Na ichikala mchetu analonda kuuza dzambo rorosi, naakauze mlumewe kaya, mana ni waibu mchetu kugomba mbere za kundi ra afuasi.

³⁶ Hebu munafikiri ujumbe wa Mlungu wala kpwenu? Ama rino neno ra Mlungu rakpwedza kpwenu bahi? Hata chidide! ³⁷ Mutu yeyesi achidziona kukala ni nabii au mutu wa chiroho, naamanye kukala higa nigaandikago ni malagizo kula kpwa Bwana Jesu. ³⁸ Phahi mutu asiphophundza mambo higa, musimusikize.

³⁹ Kpwa hivyo enehu, azani sana kutabiri, na piya msiazuwiye atu agombao kpwa luga njeni. ⁴⁰ Ela chila chitu ni lazima chiphiye kpwa njira inayofwaha na kpwa utaratibu mnono.

15

Kufufuka kpwa Jesu

¹ Sambu enehu, nalonda nikutambukizeni hira habari nono kuhusu Jesu nriyokusemurirani, namwi mchiikubali, na munadinisa kuikuluphira. ² Habari nono iyo ndiyo inayokuokolani mchigbwira ngingingi hinyo ujumbe nriokufundzani. Ichikala tamuhendere hivyo, kuluphiro renu tarindakala na fwaida yoyosi.

³ Mana nákufundzani mambo muhimu sana ambago nami náhendafundzwa kukala, Jesu wafwa ili huswamehewe dambi zehu, kama Maandiko ganavyoamba. ⁴ Tsona wazikpwa na siku ya hahu achifufulwa, kama Maandiko ganavyoamba. ⁵ Chisha achimtsembukira Petero* na badaye achiatsembukira hara mitume kumi na airi. ⁶ Bada ya hipho watsembukira zaidi ya afuasi magana matsano chivyamwenga, ambapho anji aho achere azima, ela anjina afwa. ⁷ Badaye wamtsembukira Jakobo, chisha achiatsembukira mitume osi. ⁸ Mwisho kabisa Jesu wanitsembukira mimi dza mutu yevyalwa wakati ambao sio wa kawaida. ⁹ Mana ndimi mtume mdide kabisa na sifwaha hata kuihwa mtume kpwa sababu nágayisa afuasi a Jesu. ¹⁰ Ela ni mtume kpwa mbazi za Mlungu, nazo mbazize taziyakala za bure. Mana náhenda kazi zaidi kuriko mitume anjina osi. Yo kazi yoihenda, naihenda kpwa sababu Mlungu kala a phamwenga nami, ela siihendere kpwa uwezo wangu mwenye. ¹¹ Kpwa hivyo, ikale ni mimi au ni hinyo ayangu ariofundza, dzambo muhimu ni kukala munaamini higa hunagofundza.

Kufufuka kpwa Ariofwa

¹² Sambu ichikala mwafundzwa kala Jesu wafufulwa kula kpwa ariofwa, kpwadze atu enu anjina anaamba kala atu a kufwa taandafufuka?

15:3 15:3 Isaya 53:5-12
12:40; Mahendo 2:24-32

15:4 15:4 Zaburi 16:8-10; Mathayo
15:5 15:5 Luka 24:34,36; Mathayo

28:16-17; Mariko 16:14; Johana 20:19 * **15:5** 15:5 Dzina asili ra Petero ni Kefa. **15:8** 15:8 Mahendo 9:3-6 **15:9** 15:9 Mahendo 8:3

¹³ Ichikala atu a kufwa taandafufuka, phahi hata Jesu kayafufuka. ¹⁴ Na ichikala Jesu kayafufuka, mafundzo gehu ni bure na kuluphiro renu naro piya ni ra bure. ¹⁵ Zaidi ya hivyo, swiswi hunaonekana kama mashaidi ga handzo kuhusu Mlungu, mana hwaamba kala Mlungu wamfula Jesu. Ela ichikala kpweli atu a kufwa taafufuka, phahi Mlungu kayamfula Jesu. ¹⁶ Mana ichikala atu a kufwa taafufuka, phahi hata Jesu naye kayafufuka. ¹⁷ Na ichikala Jesu kayafufuka, phahi kuluphiro renu ni ra bure, namwi mchere na dambi zenu. ¹⁸ Nao atu ariofwa na kuno anamkuluphira Jesu, aangamika. ¹⁹ Ichikala kuluphiro rehu kpwa Jesu ni kpwa maisha higa bahi, ni lazima hufoserwe mbazi zaidi ya atu osi duniani.

²⁰ Ela kpwa kpweli Jesu wafufuka. Iye ndiye matunda ga kpwandza ga mavuno ga hinyo atu ariofwa. ²¹ Mana dza viratu chifo charehewa ni mutu mmwenga, na kufufuka nako kppurehewa ni mutu mmwenga. ²² Yani chila mmwenga nkufwa kpwa vira hosi hu chivyazi cha Adamu, mutu wa kpwandza. Vivyo hivyo swiswi hosi hundahendwa hukale moyo kpwa kuungana na Jesu. ²³ Ela chila mmwenga andafufulwa kpwa wakatiwe, kpwandza ni Jesu ambaye ni matunda ga kpwandza, alafu wakati achiuya, hara ario akpwe.

²⁴ Bada ya higo, mwisho wa dunia undakpwedza. Jesu andamupha Mlungu Baba ufalumewe bada ya kuangamiza mamlaka gosi, uwezo wosi na nguvu. ²⁵ Ni lazima Jesu atawale

hadi Mlungu ndiphoshinda maaduike gosi na gamgbwerere maguluni. ²⁶ Adui wa mwisho kuangamizwa ni chifo. ²⁷ Mana Maandiko ganaamba, “Mlungu waika vyosi tsini ya maguluge.” Ganaphoamba Mlungu waika “vyosi” tsini ya Jesu, ni wazi kala Mlungu kamo ndani ya hinyo, mana Mlungu ndiye ariyeika vyosi tsini ya utawala wa Jesu. ²⁸ Mana wakati Mlungu Baba ndiphoika chila chitu tsini ya mwana, iye mwana mwenye naye andadziika tsini ya Mlungu, ili Mlungu atawale vitu vyosi tsetsetse.

²⁹ Sambu fikiriya kuhusu atu anaobatzwa kpwa ajili ya ariofwa. Tsona ichikala ni kweli atu taafufuwa, kpwa utu wani atu hinyo nkubatizwa kpwa ajili ya atu a kufwa? Takuna sababu! ³⁰ Na sisi, kpwa utu wani hunadzizindza chila wakati? ³¹ Mino nalola chifo na matso gangu chila siku. Dzambo hiri rina ukpweli sawa na ngulu zangu kwenu kpwa kuungana na Masihi Jesu, Bwana wehu. ³² Ichikala mino náheha na atu asiru† hiko Efeso kpwa sababu za chibinadamu tu, munaona náphaha fwaida yani? Siyaphaha rorosi! Kpwa hivyo ichikala atu a kufwa taafufuka, “Nahurye na hunwe mana muhondo hundafwa.”

³³ Msichengbwe ni atu anaogomba hivyo, kpwa sababu, “Usena uyi nkubananga tabiya nono.” ³⁴ Hebu lamukani na mriche kuhenda dambi. Mana anjina enu taamanya Mlungu ambapho ni waibu sana kwenu.

15:27 15:27 Zaburi 8:6 **15:32** 15:32 Isaya 22:13 † **15:32**
15:32 Mana yanjina ni nyama asiru.

Miri ya atu ndiofufulwa

³⁵ Labuda anjina anadziuza, “Atu a kufwa andafufulwadze? Na andakpwedza na miri ya viphi?” ³⁶ Hiro ni swali ra chizuzu! Uchiphanda mbeyu mtsangani, taimera hadi mwandzo iole. ³⁷ Na uchimwagira mbeyu, kuweza kukumbira muhi mzima ambao undamera badaye, ela nkukumbira mbeyu tu, dza ya nganu ama mbeyu yoyosi yanjina. ³⁸ Ela Mlungu nkuipha hira mbeyu umbo ranjina ambaro analonda ye mwenye, na chila aina ya mbeyu nkuipha umbo ra tafwauti. ³⁹ Vivyo hivyo kuna aina tafwauti-tafwauti za miri. Kuna miri ya anadamu, ya nyama, ya nyama a mapha, na ya ng’onda. ⁴⁰ Vivyo hivyo kuna vitu vya mlunguni na viumbe vya duniani. Unono wa vitu vya mlunguni u chivyakpwe, na unono wa viumbe vya duniani nao u chivyakpwe. ⁴¹ Dzuwa rina unonowe macheye, nao mwezi una unonowe, na nyenyezi zina unono wanjina. Na hata hizo nyenyezi nazo zina unono tafwauti kula nyenyezi mwenga hadi yanjina.

⁴² Phahi indakala vivyo hivyo na atu a kufwa wakati wa kufufuka. Miri yehu ya hipha duniani inabanangika, ela wakati ichifufuka, taibanangika tsona. ⁴³ Mwiri nkuzikpwa kpwa njira ya waibu, ela mwiri nkufufuka kpwa njira ya nguma. Wakati uchizikpwa ni mnyonje, ela ndiphofufuka undakala na nguvu. ⁴⁴ Wakati uchizikpwa ni mwiri wa chibinadamu, ela wakati uchifufuka undakala mwiri wa chiroho. Hunamanya kuna mwiri wa chibinadamu, na

vivyo hivyo kuna mwiri wa chiroho, ⁴⁵ mana Maandiko ganaamba kukala, Adamu, mutu wa kpwandza, waumbwa akale chiumbe chiricho moyo. Ela Adamu wa mwisho, yani Jesu, ni roho iphayo atu uhai. ⁴⁶ Mwiri uriokpwedza mwandzo ni wa chibinadamu, sio wa chiroho. Ndipho badaye uchedza hinyo mwiri wa chiroho. ⁴⁷ Adamu, mutu wa kpwandza, waumbwa kula kpwa ulongo wa dunia, ela Jesu, mutu wa phiri, wala mlunguni. ⁴⁸ Atu a hipha duniani ana miri ya ulongo dza hura wa Adamu, na atu a mlunguni ana miri dza hura wa Jesu. ⁴⁹ Na viratu hurivyoigana na Adamu, mutu wa ulongo, vivyo hivyo hundaigana na Jesu, mutu yela mlunguni.

⁵⁰ Enehu nakuambirani hivi: Chirichoumbwa na nyama na mlatso tachiweza kurisi ufalume wa Mlungu, na vinavyobanangika taviweza kurisi kusabanangika.

⁵¹ Phundzani nikuambireni siri ya ajabu ambayo Mlungu wahufwenurira. Swiswi tahundafwa hosi, ela hosi hundagaluzwa.

⁵² Indahendeka upesi sana dza viratu kugbwinya, wakati gunda ra mwisho richipigbwa. Mana gunda ndiphopigbwa wakati wa mwisho, hara ariofwa andafufuka na miri isiyobanangika, naswi hurio moyo hundagaluzwa husifwe. ⁵³ Kpwa mana hino miri yehu ya kubanangika ni lazima igaluzwe isibanangike, tsona miri yehu inayofwa ni lazima igaluzwe isikale ya kufwa.

⁵⁴ Kpwa hivyo wakati hino miri yehu ya

15:45 15:45 Mwandzo 2:7 **15:51** 15:51 1 Athesalonike 4:15-17

15:54 15:54 Isaya 25:8

kufwa na kubanangika ichigaluzwa isifwe na kusabanangika, ndipho Maandiko ga Mlungu gandakamilika ganagoamba,

“Chifo chikaangamizwa ni ushindi!”

⁵⁵ “We chifo, ushindio u kuphi? We chifo, utsunguo u phaphi?”

⁵⁶ Chifo nkuphaha utsunguwe kula kpwa dambi, nayo dambi inaphaha nguvuze kula kpwa Shariya za Musa. ⁵⁷ Ela nahumshukuruni Mlungu ariyehupha ushindi kpwa njira ya Bwana wehu Jesu Masihi.

⁵⁸ Kpwa hivyo enehu amenzwa, dinani chilume na msiyumbe-yumbe. Tsona mzidi kuhenda kazi ya Bwana Jesu, mchimanya kukala kazi yenu kpwa Bwana siyo ya bure.

16

Misada ya kuterya afuasi a Jesu

¹ Sambu, kuhusu misada munayokusanya kuterya atu a Mlungu, nalonda muhenge viratu nrivyolagiza makundi ga afuasi a Jesu hiko jimbo ra Galatia. ² Siku ya kpwandza ya chila wiki, chila mmwenga naatenge chiasi fulani cha pesa kulengana na mapatoge, na ziikpwe ili siku nchedza kusikale na haja ya kukusanya misada yoyosi. ³ Chisha siku nchedza hara ambao mundakala mkaatsambula, nindaapha baruwa za kudzimanyisa na zawadi apherike hiko Jerusalemu. ⁴ Ichikala inafwaha mimi piya niphaye, pahhi nindaphiya nao.

Mipango ya Paulo

⁵ Ndakpwedza kpwenu bada ya kutsupira jimbo ra Makedonia,* mana ninapanga kutsupa na kuko. ⁶ Mendzerepho ndakala namwi kpwa muda, hata kpwa majira ga mnyevu, ili mniterye vyaro vyangu kokosi ndikophiya. ⁷ Kpwa vira ndakala natsapira kpwenu, sitaki nedze kpwenu sambi kpwa muda mfupi bahi. Mlungu achi-mendza, napanga kukala namwi kpwa muda wa kukola. ⁸ Ela nindasagala mudzi wa Efeso hadi Sikukuu ya Pentekosti isire, ⁹ mana kuna nafwasi malumu kpwangu ya kuhenda kazi muhimu, hata dzagbwe phana apindzani anji.

¹⁰ Timothi achedza, mphokereni vinono, asio-gophe chochosi achikala phamwenga namwi, mana nkuhenda kazi ya Bwana Jesu dza mimi. ¹¹ Kpwa hivyo phasikale na mutu anayem'bera. Piya mumsindikize salama ili edze hiku Efeso, mana namgodzera auye phamwenga na afuasi anjina.

¹² Sambu kuhusu mwenehu wehu Apolo, námvoya sana edze ko kpwenu na afuasi anjina. Dzagbwe kayamendza kpwedza sambu, andakp-wedza achipaha nafwasi.

Maneno ga mwisho

¹³ Dzimanyirireni sana na mdine kumkuluphira Bwana Jesu. Dzitiyeni moyo na

16:5 16:5 Mahendo 19:21 * **16:5** 16:5 Makedonia ni seemu ya vurini mwa tsi ya Yunani na Korintho ni mudzi hiko Akaya, seemu ya mwakani mwa tsi ya Yunani. **16:8** 16:8 Alawi 23:15-21; Kumbukumbu 16:9-11 **16:8** 16:8 Mahendo 19:8-10
16:10 16:10 1 Akorintho 4:17

mkale na nguvu. ¹⁴ Chila muhendaro, rihendeni na mendzwa.

¹⁵ Mnamanya enehu, Stefano na atu a mudziwe ndio a kpwandza kukala afuasi a Jesu hiko jimbo ra Akaya,† nao adzilavya kuahumikira atu anjina a Mlungu. Phahi nakuvoyani, ¹⁶ vilongozi dza hinyo na osi ahendao kazi kpwa chadi phamwenga nao, muaishimu.

¹⁷ Nâhamirwa kala Stefano, Fotunato na Akaiko akpwedza, mana aniterya sana wakati kala tamupho. ¹⁸ Piya anitiya moyo sana dza vivyo arivyokutiyani moyo mwimwi. Phahi ishimuni sana atu dza hinyo.

¹⁹ Makundi ga afuasi a Jesu ga jimbo ra Asia ganakuphozani. Akpwila na Prisila phamwenga na afuasi a Jesu akutanao mwao nyumbani piya akakuphozani dza afuasi a Bwana Jesu. ²⁰ Atu a Mlungu osi hipha akakuphozani. Lamusanani na mendzwa ya kpweli.

²¹ *Mimi Paulo, naandika salamu hizi na mkpwono wangu mwenye.* ²² Mutu yeyesi asiyemendza Bwana Jesu, naalaniwe. *Bwana wehu, nakuvoya wedze!*

²³ Bwana Jesu naakujaliyeni mosi.

²⁴ Mwimwi mosi, kalani na mendzwa yangu kama afuasi a Jesu Muokoli. Amina.

16:15 16:15 1 Akorintho 1:16 † **16:15** 16:15 Ama Akaya ambayo i seemu ya mwakani mwa tsi ya Yunani. **16:19** 16:19 Mahendo 18:2

Digo
Chidigo: Digo (Bible)

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b